

Aksel Møller: Den højtærede finansminister viste i går den venlighed overfor de tanker, det konservative folkeparti har fremsat om at bekæmpe inflationen, at gå nærmere ind på hele problemet, og for første gang kom der fra regeringens side nogle tal til belysning af en sådan plans virkninger, altså således som regeringen ser på disse tal. I den anledning har jeg bedt om ordet nu for at svare den højtærede finansminister; derunder vil jeg forhåbentlig også kunne nå at gøre nogle bemærkninger til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, som nys ud fra lignende synspunkter angreb min tankegang.

Jeg vil gerne have lov til at sige, at når man diskuterer spørgsmålet om, hvor mange portioner dyrtidstillæg man gennem en skattnedsættelse bør neutralisere, så afhænger dette unægtelig ganske af, hvad man på den ene side venter der vil ske, når januarpristallet gøres op, og hvilke forhåbninger man på den anden side i dette høje ting har om at opnå tilstrækkelig tilslutning til så omfattende besparelser, som der skal til for at neutralisere 3 portioner, kun 2 portioner eller alene 1 portion. For nogen tid siden tegnede billedet sig vel nok nærmest sådan, at man følte sig sikker på, at der ville blive tale om en pristalsstigning, der berettigede til 3 portioner dyrtidstillæg; i dag er der vel tvivl knyttet til spørgsmålet om, hvorvidt det bliver 2 eller 3 portioner; men netop denne tvivl berettiger jo til, at man på dette stadium af drøftelserne kan sætte sit mål således, at man regner ud: Hvorledes vil stillingen være for hver portion, som der kan vindes tilslutning til at neutralisere ad denne vej? Jeg er villig til, hvis der bliver mulighed derfor, at diskutere hele dette spørgsmål med den højtærede finansminister og med det ærede medlem. Men jeg synes, jeg er nødt til allerede nu at gøre den bemærkning, at det, det gælder om, er at finde udveje for besparelser af det rette omfang, for at ikke hele neutralisationen skal modsvare et indtægtstab for staten.

Må jeg i denne forbindelse sige, at jeg ikke betragter finansministerens budgetoverskud som et helligt beløb. Det må efter min mening bedømmes efter sine virkninger på den samlede økonomi. Det kan da virkelig meget vel vise sig, at man, uanset at man

tager en nedgang i budgetoverskuddet f. eks. ved skattelettelser, kan opnå en sådan stabilisering af omkostnings- og prisniveauet, at virkningen bliver betydeligt gunstigere end den, der følger af blot at holde budgetoverskuddet fast og lade omkostningsniveauet passe sig selv.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde i den anledning nogle bemærkninger, som jeg havde vanskeligt ved at se betydningen af. Det er efter min mening ganske givet, at den i den nuværende situation vigtigste opgave for Danmarks økonomi er at hindre omkostningsniveauets stigning, hvilket — i sammenligning med den stigning, der finder sted andetsteds — vel er alt det, vore kræfter kan række til. Regeringen har ikke villet følge denne vej. Principielt var den højtærede finansminister i sin tale enig i, at det er et mål for en økonomisk politik. Han har ikke anvist nogen vej til at holde omkostningsniveauet i ro. Han afviser den vej, vi har anbefalet.

Hvad sker der, hvis man ingenting foretager sig? Så sker der formentlig det, at pristigningerne, som for tiden er det væsentligste middel til at holde forbruget nede, og som vil svare til en forbrugsomsætningsafgift på ca. 4—5 pct., udtømmer deres virkning som forbrugsbegrænsende for den store del af befolkningen, som direkte eller indirekte nyder godt af pristalsreguleringen. Når dette er sket, vil situationen være den, at pristigningerne ophører med at støtte den valutapolitik, som finanspolitikken i dag er udtryk for.

Hvilke foranstaltninger har regeringen da at sætte ind? Vi har for vort vedkommende peget på, at vi anbefaler en begrænsning af omkostningsniveauets stigning. Vi ved, at dette kan føre til en større eller mindre forbrugsudvidelse, alt afhængigt af, hvor stor en del af statens indtægtstab der kan dækkes gennem besparelser. Hvis det viser sig, at en væsentlig del af disse besparelser ikke kan opnås, så er følgen naturligvis den, at forbruget udvides, men hvis vi ingenting foretager os, så er følgen den, at dels udvides forbruget i forhold til det nuværende, og dels forøges landets omkostningsniveau, nemlig når til marts og april virkningerne af den dyrtidsreguleringsform, vi har her i landet, begynder.

Derfor synes jeg ikke, det er klogt at